

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj, se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo

XV. redni veliki skupščini
družbe sv. Cirila in Metoda
v Radovljici
v sredo, dne 1. avgusta 1900. 1.

Vspored:

- I. Sv. maša ob 9. uri v dekanijijski cerkvi.
- II. Zborovanje ob polu 11. uri v salonu Hudovernikove restavracije
 - 1.) Prvomestnikov nagovor.
 - 2.) Tajnikovo poročilo.
 - 3.) Blagajnikovo poročilo.
 - 4.) Nadzorništva poročilo.
 - 5.) Volitev jedne tretjine družbinega vodstva.

Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva:

1. Ivan Murnik, 2. Martin Petelin,
3. dr. Ivan Svetina, 4. Andrej Zamajec.

- 6.) Volitev nadzorništva (5 članov).
- 7.) Volitev razsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.
Ljubljana, 18. julija 1900.

Prvomestnik: Tomo Zupan. Podpredsednik: Luka Svetec.

Pristavek.

- 1.) Predvečer, dne 31. julija t. l., naj se ob 8. uri p. n. skupščinarji in p. n. Ljubljancje prijateljsko snidejo na vrtu gostilne gospoda Ferlinca (pri „Zvezdi“). — Pevske točke bo izvajalo družbi sv. Cirila in Metoda posebno naklonjeno slavno „Slovensko delavsko pevsko društvo Slavec“.
- 2.) Dne 1. avgusta odhod iz Ljubljane z navadnim vlakom ob 7. uri 17 minut zjutraj.
- 3.) Po zborovanju skupni obed v Hudovernikovi restavraciji ob 12. uri. Radi obeda se je udeležencem zglasiti do dne 29. julija pri odboru podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Radovljici. Kuvert brez vina stane 1 gld. 50 kr.
- 4.) Po obedu ob 2. uri popoldne izlet v Poljce pri Begunjah.
- 5.) Odhod iz Radovljice ob 7. uri 24 minut zvečer.

LISTEK.

Vjerručka.

Hrvatski spisal Mihovil Nikolić.
(Konec.)

Ali Vjerručka ni mogla biti moja! Ona je to videla in ona se me je bala. A jaz sem bil tako hladan v razsojanju. Hotel sem samo, da jej osladim mladost, da se bode jedenkrat spominjala jedne iluzije več —

Čez nekoliko dni sem došel zopet k njej. Čitala je njegovo pismo. Ko sem stopil v sobo, je uprav vstrepetala. Jaz sem miren sedel k njej.

— Torej, vi kmalu odidete, Vjerručka? — V osmih dneh.

Ta „osem“ je pretresel nekaj v meni, toda ostal sem miren.

— Da, vidim, tudi v vaši sobici so izpremembe. Vi urejate, pripravljate se, a glejte, jaz sem vam zopet spel pesem, srečno, veselo — kakor da postanete moja! Ali ni to bridko, Vjerručka?

In popolnoma sem se nagnil k njej, da jo vidim bolje.

Njene ustne so drhte, a oči so bile zastrašene, nejasne.

— Hočem vam jo čitati.

Klerikalizem in — Trst.

(Dopis iz Trsta.)

Danes se moramo dotakniti jako občutljive rane. Toda naš namen je tako pošten, da morda vendar-le ne bo zamere v znanih tržaških krogih; narobe, le želeli bi bilo, da bi se v interesu vsega naroda čim prej dosegla popolna jasnost v presojevanju tudi tržaških razmer, kakor je vse jasno na Kranjskem in Goriškem ter se pomalem dani tudi na Štajerskem. Ako še izvestni gospodje v Trstu odpró oči, potem nastane lahko močna in dobro organizovana vseslovenska akcija na podlagi naprednega programa, kar bodo morali resneje upoštevati vsi merodajni krogi v Avstriji.

Že precej časa je temu, ko se je zavzel za Trst — klerikalni „Prim. List“ s toliko gorečnostjo, da se je moral nehoté vzbuditi sum v naših vrstah o poštenih njegovih nakanah. V Trstu so ta glas kaj simpatično pozdravili.

Od tistega časa pogosto lazi po Trstu — dr. Jožef Pavlica, voditelj goriških klerikalcev, organizator delavskih slojev po vzorcu krščanskih socialistov. Poskusil je že marsikaj, da bi zanetil divji ravs in kavs tudi v Trstu po kranjskem in goriškem vzgledu, ali doslej še vedno brez pravega uspeha. Nikar pa misliti, da je vse tako delo brez uspeha. Seme je položeno in je začelo že delati korenine v mesu tržaških Slovencev. Morda ni več daleč čas, ko to seme bujno vskali — in bukne razkol tudi v Trstu, in sicer tak, da ga ne bo lahko potlačiti. Le nikar preveč optimizma!

V tem prepričanju nas potrjuje pisava „Novega Lista“ v zadnjem času, ki se je vrgel popolnoma klerikalcem v naročje ter postal zares nekaka tržaška podružnica „Primorskega Lista“ in „Gorice“. — Naš vir naznanja, da je to spojitev izposloval končno vendar-le dr. Pavlica. Tudi je zaupna oseba „Novega Lista“ obenem v uredništvu obeh klerikalnih listov v Gorici.

Kakor se vidi, je nastavljena prav premetena klerikalna organizacija tudi v

Trstu, ki je tesni zvezi z Gorico in gotovo tudi z Ljubljano. — Naši gospodje okoli „Edinosti“ gledajo take spletkarije za njihovim hrbtom jako brezskrbno, češ: vse to je brez pomena, v Trstu niso tla za klerikalne mahinacije. Mi pa vemo, da se po tobakarnah prav veliko prodaja tega „Novega Lista“, v nekaterih precej več nego „Edinosti“ istega dne. Kaj to pomeni?! Ali ni to glasen opomin za gospode v krogu „Edinosti“, da se zganejo? S samim molčanjem „N. L.“ ne opravijo nič, marveč treba bo določiti jasno stališče z ozirom na politiko v Trstu, v Istri in — nasproti ostalim slovenskim sosedom. Mi smo preverjeni, da je že skrajni čas, da se „Edinost“ otrese dosežanje jeguljaste politike, ki hoče biti nekako nad strankami, na vse strani prosta in polna lep. h naukov za vse...

„Novi List“ je razvil zastavo klerikalnega fanatizma, kateri brez ovinkov tako-le propoveduje:

„Brez fanatizma ne dosežemo ničesa! In fanatizem je le v verstvu — narodna ideja sama nima tako močnega temelja, da bi je ne omajalo to in ono, — a v veri je moč, ki gore prestavlja... Ako bi naši narodni voditelji hoteli biti edino pravi politiki, morali bi se že v svrhu narodnega napredka poslužiti verskega navdušenja in vreči se sami v njega goreče valove, postati sami najstrastnejši verski fanatiki itd.“

Ne bodemo dalje citirali raznih izbruhov klerikalne gluposti, rečemo le: Ali hoče „Edinost“ vse take pojave v svoji hiši le prezirati...? Kakošno stališče naj zavzame? Saj vendar ne onega „Novega“ in „Primorskega Lista“ ter „Gorice“, ker bi sicer prišla v nasprotje z 99% svojih čitateljev.

Mi poznamo dobro vse odločujoče rodoljube v društvu in pri listu „Edinost“. Priznavamo radi pred vsem svetom, da tako čistega idealizma ni mnogo na svetu, vemo pa tudi, da jim je jedino mesto le v okrilju — velike vseslovenske narodno-napredne stranke. In z ozirom na prej omenjene klerikalne spletkarije jim ne preostane drugo, nego da čim prej javno priznajo to,

kar so in morajo biti: odločni nasprotniki klerikalizma ter zagovorniki istih idej, ki so celoten program narodno-napredne stranke na Kranjskem in na Goriškem. Tok časa je tak, da noče polovičarstva, prezira men-cavost in cincavost ter ljubi jasnost in odločnost... In kakor nastopa klerikalizem zadnje čase, nam vsem skupaj tudi ne preostane drugo, nego da se i mi po njegovem vzgledu otresemo polovičarstva ter postanemo celi možje, celi vojščaki za svoje prepričanje, za svojo svobodo nasproti brezobzirnemu jarmu klerikalizma.

Zdi se nam, da vplivajo na odločnost pri „Edinosti“ — istrske razmere, ker v Istri ima baš slovenska duhovščina nekako poglavitno besedo v borbi za narodni napredek. Radi priznavamo, da se istrska duhovščina jako trudi za probujanje narodne zavesti, za doseg pravic slovenskemu in hrvaškemu narodu, ali pričakovati bi morali baš od nje, da umeje upravičenost našega boja proti internacionalnemu klerikalizmu! — Vsekakor pa smo mnenja, da je Trst za ves slovanski jug in še posebe za Slovence tolikega pomena, da bi ne smeli Trsta izkoriščati v korist Istre, kakor se to dela že lepo število let, kajti Trst sam je vreden vse podpore sosednjih Slovencev in tudi ostalih avstrijskih Slovanov. Istra ima za seboj celo Dalmacijo in celo Hrvatsko...! Zato bi bilo le želeli, da se vse sile v Trstu koncentrujejo — za Trst! S tem tudi odpadejo vsi oni obziri, katere imajo tržaški voditelji do Istre...! Naj se izvrši najprej to, kar je neobhodno potrebno, in to je: vsestranski napredek slovanstva v Trstu na narodno napredni podlagi in v soglasju s politiko najbližjih sosedov! Trst sam zase je pač le oaza, je navezan na sosesčino! In ta je v prvi vrsti dežela goriška, posebno Kras in Notranjska. Tod pa prodira narodno-napredna misel brzimi koraki. Kaj to pomeni tudi za tržaške Slovence, je jasno. Posebno razmere na Goriškem lahko silno vplivajo na boljše čase tržaških Slovencev, ki imajo isto domačo vladno. Ko postane odločna narodno-napredna stranka gospodar položaja v deželi, bo njen vpliv pri tržaški in osrednji vladi tako velik, da bo to v ko-

— Nič več... Govoril sem samo, da govorim. Sklonil sem se k njej, poljubil jej roko in odšel...

Zunaj me je čakala velika noč, svitla, velika... * * *

Tri dni zatem sem dobil od nje pismo.

— Danes popoldan sem bila sama, mi je pisala. Šla sem iz mesta v gozd na sprehod. V gozdu ni bilo razen potov nič kultiviranega. Došla sem pred izvir malega potočka, kateri je izviral na visoki pečini. ter po kamenju bučeč tekel doli v dolino. Sedela sem na trhljem hrodu, gledala in poslušala to žuborenje, katero se mi je zdelo kakor kaka pesem. Dolgo, dolgo sem poslušala... A ko sem odhajala, mi je bilo težko, razstati se s tem milim mestom, in vračajoča se domov, se je toliko tega nabralo v moji duši, a kaj — tega niti sama več ne vem. Samo to vem, da sem bila žalostna. Mislila sem na vas. Da bi bili poleg mene! Ne bila bi se razgovarjala, bila bi pevala, pevala. Bog vedi, kakšna bi bila najina pesem! Vi bi hoteli v Nirvano, a jaz bi vas spremljala. Nakrat pa me je zavzelo hrepenenje „nach den Menschen-kindern“ — spomnila sem se njega.

Ko sem prečital, mi je bilo prijetno

v duši, a vendar me je zopet objela neka sladka bol po njej. Čital sem dva-trikrat in vedno sem se ustavljal pri mestu, kjer se je poslavljala od mene...

— Z Bogom. Zadnjikrat vam pišem. O bedna moja Vjerručka!...

Proti večeru mi je nekaj reklo v duši, naj grem k njej. Morda jo najdem samo še jedenkrat. — Nje ni bilo doma. Po sobi je bilo vse v neredu, na tleh so stali kovčgi, plaidi, zavoji...

„Ona odhajata“, sem šepnil samemu sebi. Razumel sem vse, tiho, na prstih sem si vse ogledaval.

Po postelji so ležale lepenke. Odprem: prstani, zapestnice...

Njegovi darovi! Vse, drugo lepše od družega. In bouquet tam! Ah, že sta poročena. In odprem zadnji zavitek. Mirtin venec! Bil je bel, iz belih mirtinih cvetov... Stal sem... Zavzelo me je čustvo, veliko brezskrajno — Čutil sem, kako mi pada glava k tem belim, nedolžnim cvetom — In poljubil sem, tiho sem poljubil njen mirtin venec...

Zunaj na ulici pa je udarjala godba. Prišli so vojaki. Veselo je donel neki marš po zraku, povsod...

A jaz sem pobegnil iz njene sobe, brez misli in čutov, kakor kak obupan tat, —

rist tudi Slovencem v Trstu in tudi v Istri!

Bodi dovolj! Pričakujemo, da nas gospodje v Trstu niso napak razumeli! — Ako so nastala razna nasprotja, je že mogoče, da so kaj pogrešili na jedni in drugi strani, ker se nismo povsem dobro poznali. Danes živimo hitro, razmere po celi Sloveniji se tako hitro menjajo, da jih marsikje ni več spoznati že po preteku par let. Ako vi v središču ne morete vselej tako zvesto slediti vsem takim premembam, vsem lokalnim razmeram, kakor bi radi, je le prenaravno; a nasproti temu bi naši obmejni Slovenci ne sme biti preobčutljivi za vsako malenkost, marveč podali naj bi Vam pravih informacij... In tako je bilo tudi s Trstom! Ali nikakih rekriminacij! Združimo se vsi napredni Slovenci v boj proti reakcionarnim elementom, kajti ta boj se je Slovencem vsilil — in izbojevati ga moramo! Čimprej, toliko bolje! Zato nič odlašanja! Na delo po jednotnem programu!

Tržaški Slovenec.

V Ljubljani, 24. julija.

K položaju.

„Fremdenblatt“, glasilo zunanega ministrstva, javlja, da ne namerava vlada za sedaj storiti nič drugega, kakor sklicati državni zbor ter dati parlamentu samemu priliko, da poskusi še zadnjič urediti razmere v sebi samem. Vladi ni baje več zato, da se ustvari kaka večina, češ, da se bo mogel parlament brez pritiska večine gibati mnogo svobodnejše. Tudi Poljaki in nemška katoliška stranka so se začeli navduševati za politiko „svobodne roke“. Večina naj bi se sestavila le od slučajja do slučajja za posamezne predloge, dokler se stranke ne zjedini na temelju enakih principov. Körber ima vedno pogajanja z zastopniki raznih strank. Vendar pa imajo ta pogajanja le informativen značaj.

Iz Srbije.

Hrvatski listi poročajo, da se v Srbiji preganjanje radikalcev nadaljuje. Sodišča imajo vedno dosti opravka z „zarotniki“, ki se sedaj rekrutirajo večinoma iz kmetiškega stanu. Ker je Gjorgjevičevo ministrstvo demisioniralo, se je morda vendarle nadejati, da bo imela nova vlada novo notranjo politiko. 7. t. m. je bilo leto, odkar je Knežević napadel Milana. Srbska mladina iz Peterburga, z Dunaja, Berolina in iz drugih mest se je tega dne brzojavnim potom obrnila do kralja Aleksandra, naj bi pomilostil zaprte radikalne voditelje, toda, kakor je videti, brez uspeha. — Dunajski poročevalski biró pa je dobil iz Belegrada čudne, neverjetne vesti. Srbska armada se baje z vso resnobo pripravlja na vojno z Bolgarijo. Vrše se pridno vaje z mauserskimi puškami, ki so došle iz Nemčije, polnijo se skladišča, popolnujejo se sanitetni oddelki in popravljajo se utrdbe na meji. Učenci na vojaški akademiji postajajo mesto po četrtem že po drugem letu častniki. Milan baje kar očitno govori, da bo v jeseni vojna z Bolgarijo, in da ne bo prej odnehal, da ne poplača Bolgarom udarcev, ki jih je dobil leta 1885. Milan je bil baje nedavno zategadelj na Dunaju, da izve ondi, kako stališče bi zavzela naša država. Te vesti so malo verjetne, vendar pa je končno Milanu vse zaupati, saj igra vedno va banque.

Zaroka kralja Aleksandra.

Avstrijski nemški žurnalisti so naslikali Evropi srbskega kralja Aleksandra z najslabšimi barvami. O njem trdijo, da je mladenič brez energije in brez lastne volje, da je moralno propal, društveno slabo omikan in telesno docela oslabil. Kralj Aleksander je bil res vedno le orodje drugih, zlasti pa svojega očeta Milana, ki ga je vodil s svojo železno, surovo roko po tistih potih, ki so se zdele njemu, Milanu pravi. Milan je pregnal iz Srbije kraljevo mater Natalijo ter diktiral sinu Aleksandru, kakšno politiko naj ima, kakšne ministre naj si voli, in na katere stranke se naj opira, katere stranke naj tvorijo v skupščini vladno večino. Tako je bil doslej vendarle bivši kralj Milan prav za prav vladar Srbije, kralj Aleksander pa je igral le ulogo žive štampile. Toda dvakrat je kralj Aleksander vendar pokazal, da ima dosti energije, in da se zna kaj radikalno otestiti neljubih mu vplivov in pritiskov. Prvič leta 1893., ko se je otestel na občno iznenadenje jerobskega regentstva. Takrat je iznenadil celo starega

pretkanega Ristića in vse diplomate ter se kar čez noč proglasil samostojnim vladarjem, dasi je imel jedva 18 let. Sedaj pa je takisto frapiral vse ministre, vse diplomate, da, celo svojega tiranskega očeta Milana. Vzlic vsem ugovorom in protestom se je z javno proklamacijo zaročil z gospo Drago Mašinovo. Iznenadil je s tem vso javnost. Ministrstvo Gjorgjevičevo, ki smatra bodočo poroko kralja kraljestvu neugodno in celo nevarno, je demisioniralo, razkralja Milana, bivajočega v Karlovih Varih, pa je sporočilo o sinovi zaroki zadelo kakor strela z jasnega neba in v svoji umevni togoti je že deset minut nato v odprti brzjavki demisioniral kot generalisimus srbske armade. Milan se je odpeljal takoj na Dunaj, kjer so diplomatski krogi proti tej zaroki, z Dunaja pa se odpelje takoj na Srbsko, da začne boj proti kraljevi nevesti. Kakšne so razmere za nevesto, dokazuje dejstvo, da mora njeno hišo stražiti vojaštvo. V Belemgradu so bile hiše v zastavah in kralju so čestitali predsednik skupščine, Nestorovič ter predsednik državnega sveta Nikolaj Kristić, ter cela vrsta višjih vojaških in državnih uradnikov. Vse politične osebe, ki so bile te dni poklicane na dvor, so bile baje nevtralne, k nobeni stranki pripadajoče osebe. Iz tega sklepa, da bo nova vlada nevtralna. Kristić je sestavo ministrstva baje odklonil, ker je demisioniral Milan. Kralj Aleksander se je, kakor se kaže, odtegnil nenadoma očetovim brzdam ter je ravnal po svoji volji brez ozira na druge. Ako Milan ne bo imel več vpliva v Srbiji, bode to Srbom le na korist, z Milanovim vplivom pa se otrese Srbija tudi nemškega vpliva, ki prihaja preko Save. Toda vzlic vsemu je malo upanja, da bi imel Aleksander toliko moči, da bi ostal v svojih sklepih dosleden in neizpros, kajti tudi moč Milana je jako velika.

Vojna na Kitajskem.

Zopet so došle s Kitajskega vesti, da so evropski in drugi poslaniki v Pekinu še živi, in da jih hoče porabiti vlada kot talnice. Guverner Yuanšikaj in taotaj Šeng sta doposlala v Evropo brzjavke, da so bili tujci v Pekinu 18. t. m. živi. Cesar kitajski pa je baje brzjavil nemškemu cesarju in predsedniku Zjedinjenih držav, da so tolpe sicer res umorile nemškega poslanika, a da bodo morili kaznovani, ter da upa, da razmerje z Nemčijo in Zjedinjenimi državami zategadelj ne bo trpelo. Splošno se zatrjuje, da so vse te brzjavke lažnjive, in da so jih odposlali ustaši s ponarejenimi podpisi samo zategadelj, da varajo Evropo ter zažre odpošiljatev mednarodnih čet. Kitajci hočejo pridobiti dovelj časa, da se sami pripravijo dovelj na vojno, ter da pristopijo k ustašem vsi okraji in vsi podkralji. Kdo je pisal Viljemu II. in Macu Kinleyu, ni znano. Tudi glede potovanja Lihungčanga so vele-vlasti postale jako skeptične. Lihungčang je hinavski in lokav mož, ki si je pač pridobil na svojem potovanju po Evropi največ omike, a zategadelj ni tujcem nič manj sovražen. Bržčas hoče tudi Lihungčang voditi evropske vele-vlasti tako dolgo za nos, da bo Kitajski na suhem in na morju dovelj pripravljena na vojno. Podadmiral Aleksejev je sporočil iz Čifuja 20. t. m.: Včeraj so naše in zavezne čete po dva dni trajajočem, hudem boju zavzele Tsientsin. Vzeli smo 40 topov in mnogo vojnega materiala ter smodnika. Napad z dveh strani so podpirali topovi z ruske križarice. Naše izgube so bile velike; imeli smo 200 mrtvih in ranjenih. Kitajci so bežali proti severju in proti Pekinu. Tudi podkralj je bežal menda. Carski ukaz proglašja vojno stanje za vojaške okraje Sibiriji, Turkestan in Semirješki. Sklicani so tudi rezervisti teh okrajev. V Manžuriji plenijo Mongoli. General Orlov zbira čete. Obristlajtnant Ginejko, šef zavejskega oddelka, je imel s Kitajci bitko, v kateri je zmagal. 18. t. m. so Kitajci napadli predstraže oddelka Nikolski. Predstraže so Kitajce pobile. Kitajci so imeli baje 200 mrtvih ter so zapustili fort Eko. 19. t. m. in 20. t. m. so Kitajci zopet bombardirali Blagovješensk, a brez uspeha. Pri Vajhajvaju so se zgrabili Angleži in Kitajci. Po hudem boju so končno vendarle zmagali Angleži ter vzeli sovražniku 200 pušk. V južni Kitajski, v pokrajini Ščešnau so Kitajci porušili nekaj krščanskih naselbin. Tako se poročajo še z drugih krajev male praske. Vsa Kitajska je danes vznemirjena mravljišče, na katerem se vrše boji vsak dan.

Dopisi.

Iz Črnomlja, 22. julija. (Junak sedanjega časa.) „Slava, slava, slava!“ Komu? Črnomljskemu kaplanu, našemu veleumu g. Janezu Florijančiču. Zakaj? Danes v nedeljo pri rani maši se je izkazal meč izredno, 40 minut trajajočo pridigo pogumnega junaka in vojščaka ljubljanskega knezoškofa Jegliča. Zanj je žrtvoval svoje ime, zanj zavzdignil zastavo pravice in resnice ter kričal v sveti jezi mej pridigo o krivih prerokih in učenikih nekako takole: „Najslabši in najpogubnejši krivi preroki pa so slabi časniki, kajti oni pohujšajo največ ljudstva. Tudi pri nas na Slovenskem imamo take časnike. Imenujem vam najnesramnejšega izmed teh, ta je „Slov. Narod“. Ta list hujska dan na dan ljudstvo proti veri, škofu in duhovščini. Vsako umazanost, vsak škandal, katerega si le kdo kje izmisli, podvrže duhovnikom. Ako pa napadeni pošlje kak resničen, s pričami podprt popravek, ga sicer „Narod“ sprejme in natisne, pa zopet na podlagi neresnice in laži zabavlja še huje ali pa prav ponižno molči, ker nima dokazov. Ta časnik napada in smeši celo svetnike. Ravno zadnji teden je začel obdelovati sv. Alfonza Liguorija, kateremu predbaciva ostudne reči. Vidite, taka umazana cunjka pohujšuje ljudi. Druga grda capa pa je „Narodov“ sinček, „Rodoljub“, ki kakor mi je znano, prihaja tudi v našo faro. Znano mi je, kdo ga dobiva, poznam one ljudi, ki ga berejo. Sramota za tisto hišo in za tistega človeka, ki si tak listič naročuje. Prepovedana lista sta tudi „Ljubljanski Zvon“ in „Rudeči prapor“. Naravnost vam povem, le dobro zdaj poslušajte, kdor bere „Slov. Narod“, ima velik smrten greh in ne dobi odveze. Seveda, kdor ga le enkrat bere, še ne stori velikega greha, pač pa, če ga vsak dan z veseljem prebira in meni, da je vse, kar tam bere, gola resnica, na katero hoče vsaki čas priseči.“ I. t. d., i. t. d.

Klobasal je še mnogo, kar si seveda ni mogoče zapomniti. Znala pa bi vse povedati kaka stara brumna ženica, katera „uljudne“ pridige g. Janeza, ki tako lepo, navdušeno govore, kar od besedice do besedice ponoviti ve. Koncem pridige, po prebranih razglasilih, je klical, da naj farani posebno sedaj poslušajo, ko jim bode bral nekaj točk iz „Škofijskega lista“. Povdarjal je posebno, da, ako hočejo imeti pri kaki podružnici od sedaj naprej žegnanje ali mašo, mora dotični župan vsaj teden dni prej v farovž prositi za mašo ter se tam zavezati, da pri cerkvenem shodu ne bo nikakega nereda, posebno ne plesa in pohajanja okrog cerkve, ker med službo božjo se v grmovju mnogo greši. Prav pikantno! Kjer se bo pa plesalo, tam, kakor so škof zapovedali, ne bo pet let v isti občini nobene maše itd. — Kot orjaka po telesu se našega olikanega, modernega kaplana boje posebno ženske, katere z brkami preganja iz cerkve in od cerkvenih duri. To človeče napada vedno nas farane, za kar ima mnogo razuma in prilike, posebno sedaj, ko ga imamo čast zjutraj in ob 10. poslušati. Proti njemu so se ljudje že povsod pritoževali, celo pri škofu, a doslegli nič. Kako neki bi mogel škof za njegove nazore borečega se moža, kaznovati ali grajati! — Povedal je tudi ta čudak, kakoršnih je sedaj po Slovenskem v vsakem okraju v preobilnosti, da se ne boji, ako ga denejo v časopis, ki izhaja na Kranjskem, ali pa tudi v Ameriki. Tudi to je že pogruntal in iztuhlat, da priprosto ljudstvo, ki ne ume pravilno pisati, naprosi kakega bolj učenega ali „nobel“ gospoda, da mu kaj neumnosti, katere kaplan Florijančič kvasi, spiše in odpošlje na pristojno višje mesto. Povdarjal pa je naš „gospod“ tudi, da on kot duhovnik to prav govori, ter mora govoriti, ob svojem času pa bode že svoje povedal. — Dovolj! — Ko nas, kakor se že tudi tukaj govori in čuje, osreči še z nepotrebnim, a v vsaki fari neizogibnim konsumnim društvom, tedaj pričakujemo, da zvemo, kar nam bo seve na vsa usta sam pravil, da je dobil naš Janez, doma od sv. Katarine, od svojega človekoljubnega, bogaboječega škofa priznalno diplomu ali častno škofovsko svetinjo, ter laborov venec za svoje junaštvo v svetem boju proti peklenskim svobodomislecem! —

Nekdo po poročilu vernih, neukih poslušalcev.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. julija.

— Osebnosti. Deželni predsednik baron Hein se je danes odpeljal na Dunaj. — Sodni pisarniški predstojnik gosp. Fran Stenta v Ljubljani, je imenovan višjim sodnim oficialom v IX. čin. razredu.

— Promocija. Včeraj je bil na vseučilišču v Gradcu promoviran policijski koncipist v Trstu g. Josip Mlekuš doktorjem prava.

— Deželni zbor istrski se je sešel včeraj. Hrvatski in slovenski poslanci so izdali nastopni komuniké: „Hrvatski in slovenski poslanci zborovali so dne 7. t. m. Opatiji in sklenili, vstopiti v deželni zbor. To so naznanili ministru predsedniku, izrazivši nado, da se vsaj v najskromnejših mejah zadosti pravici. Tik pred odpretnim zborom sešli so se imenovani poslanci v nedeljo v Kozini in isti dan zvečer zopet v Trstu na posvetovanje. Danes v ponedeljek zjutraj razpravljali so zopet v Trstu in na podlagi raznih dokazov, in ker niti povabil niso prejeli, so sprevideli, da c. kr. vlada v popolnem sporazumljenju s predsednikom deželnega zbora, tem vernim členom deželnozbornske večine, do skrajnosti prezira tudi najskromnejše zahteve. Zato so premenili svoj sklep od 7. t. m. in se odločili za sedaj ne iti v deželni zbor, in sicer toliko časa ne, dokler bo vlada vzdrževala svoje stališče. Včerajšnje prvo sejo deželnega zbora je otvoril deželni glavar. V imeni vlade je deželni zbor pozdravil namestniški svetnik Fabiani. Ko je novovoljeni poslanec Depanaghiera storil obljubo, se je seja zaključila.

— Kdo laže? V soboto smo pod tem zaglavjem priobčili notico, v kateri smo pojasnili, na kako skrajno perfiden način sta šentvidski župan, klanfarjev Tone, in pa šentvidski fajmošter vprizorila gonjo proti nadučitelju g. Žirovniku. Naše razkritje je seveda oba ta poštenjaka hudo speklo, in zatekla sta se k dr. Šusteršiču, naj jima kako pomaga iz zadrege. Res nam je danes poslal dr. Šusteršič popravek, na katerem so podpisani Klanfarjev Tone in dva občinska moža. Ker je popravek spisan kot uradni popravek, ga moramo sicer priobčiti brez dostavka, bavili se bomo pa z njim še posebe in tedaj šentvidskemu fajmoštru kakor tudi Klanfarjevemu Tonetu posvetili tako, kakor sta zaslužila.

— Sestanek hrvatskih in slovenskih abiturijentov. Opozarjamo slovenske abiturijente še enkrat na to, da se zbero v četrtek predvečer odhoda ob 8. uri v „Narodnem domu“ na vrtu. Tam dobi vsak abiturijent trak, kdor ni imel že prej prilike preskrbeti si ga. — Odbor za sestanek hrvatskih in slovenskih abiturijentov.

— Bohinjska železnica in železnica čez Karavanke. Revizija trase za ti dve železnici se je v soboto dovršila. Komisionalni ogled je vodil baron Schönberger. Železniško ministrstvo je zastopal dvorni svetnik Wurm, vojno ministrstvo neki major generalnega štaba, deželni odbor g. Grasselli, trgovsko in obrtno zbornico g. Luckmann. Končni protokol se podpiše dne 26. t. m. v Gorici. Povodom te revizije je prišel na Gorenjsko železniški minister Wittek, kateremu so na Bledu in v Jesenicah priredili serenado. Pelo se je tako izvrstno, zlasti na Bledu, da minister in drugi gospodje niso hoteli verjeti, da bi domači pevci znali tako peti. Mislili so, da je bilo poklicano kako pevsko društvo iz Ljubljane, in le iz težka se jim je dopovedalo, da temu ni tako. To je pač najbolj laskava sodba za pevce in pevke.

— Logatčani in njihov župnik. Piše se nam: Mej prebivalci prijaznega Logatca in njihovim župnikom se razmerje čedalje bolj poostruje in bo sčasoma prišlo še do konflikta. Ko je župnik povodom znane procesije, katero je letos sam vodil, pokazal, da mu lakomnost ni neznan pojem, zameril se je še takim, ki sicer kaj radi duhovniku odpuste, česar bi drugim nikdar ne odpustili. Potem je prišel razpor zaradi procesije, katere se Sp. Logatec ni udeležil, in pri kateri je župnik zopet pokazal svojo brezskrbnost. Tako se množi netivo. Nevolja je velika, zlasti, ker se župnik na vse načine trudi, da bi pobasal v svojo malho tisti denar, ko smo ga dobili za posekana drevesa in ga naložili. Župnik se kar ne more potolažiti, da smo tisto hramnično knjižico dali vinkulirati in je ne

čemo njemu izročiti. Svetujemo gospodu župniku, naj svoje slabosti nekoliko brzda. Svaka sila do vremena!

— **Razširjeni telefon.** Interurbarna telefonska zveza se je razširila v toliko, da je sedaj mogoče direktno govoriti s Prago, ki je od Ljubljane 706 km. oddaljena, in z Libercami, ki so od nas 822 km. oddaljeni. Govorili smo danes z Libercami in z uredništvom „Narodnih Listov“ v zlati Pragi in moramo konstatovati, da funkcionira telefon prav dobro.

— **Centralna posojilnica slovenska** ima v sredo dne 8. avgusta t. l. ob 9. uri dopoldne v „Narodnem domu“ v Mariboru (v mali dvorani) izredni občni zbor. Dnevni red: 1. Razgovor o posojilništvu in gospodarskem zadružništvu, ev. prememba pravil; 2. dopolnilna volitev v načelstvo; 3. predlogi.

— **Postajališče v Preserji** je bilo otvorjeno 22. t. m. v navzočnosti gospodov: vladnega svetnika Marqui de Gozani, postajnačelnika Guttmana iz Ljubljane, drž. in dež. poslanca, zastopnika Ljubljanskega občinskega sveta, železn. prometnega kontrolorja, zastopnikov iz Vrhnike in posebno veliko iz sosedne Borovnice ter občinskega odbora v Preserji.

— **Gasilno društvo v Breznici**, v radovljiskem okraju je dobilo dovoljenje, da sme v društvene namene prirediti efektno tombolo.

Velik požar. V Mali vasi v Kočevskem okraju je dne 20. t. m. ogenj uničil 22 poslopj. Škode je 24.000 K.

— **Šolska izveštja.** Letno poročilo štirirazredne Eranc Jožefove ljudske šole v Črnomlju izkazuje, da je na tej šoli poučevalo 8 učiteljskih moči. Vsakdanjo šolo je obiskovalo 374 otrok, ponavljalno šolo pa 95. — Letno poročilo petrazredne deške ljudske šole in obrtno-nadaljevalne šole v Škofji Loki izkazuje, da je v minoletem šolskem letu na tej šoli poučevalo sedem učnih moči. Koncem leta je bilo na šoli 272 učencev. Obrtno nadaljevalno šolo je obiskovalo 60 učencev.

— **Ponesrečen kolesar.** Dne 21. t. m. se je kanonir Ivan Travnik iz Celovca peljal s kolesom po državni cesti iz Višnjegore v Stari trg. Na potu je podrl posestnico Marijo Rupnik, zajedno pa tudi sam padel s kolesa, in sicer tako nesrečno, da se je na srpu podrte žene jako težko poskuševal.

— **Antropometrični urad pri mestni policiji** je začel danes poslovati. Prvi, ki se je izmeril in fotografiral, je bil Anton Apeltauer, ki je ljudem pripovedoval, da je „deseti brat“ in jih ogoljufal. Sedaj je zaradi goljufije zaprt.

— **Ogenj.** Včeraj je bilo požarni brambi naznanjeno, da je ob Bleiweisovi cesti nastal ogenj. Gasilci so hiteli tje, pa so le našli, da je bil kuhar Josip Drinsk v baraki kranjske stavbne družbe zakuril, da bi izkuhal polento. Ker se je iz barake precej gost dim valil, je čuvaj na Gradu mislil, da baraka gori in je signaliziral ogenj.

— **Konji splašili so se danes dopoldne** Staculovemu hlapcu Ivanu Dolencu na Dunajski cesti, ko je peljal s sladkorjem naložen voz s koločvora domov. Hlapec je sedel na vozu in mu je konj z repom izbil vajeti iz rok. Vajeti so padli konjem pod noge in vsled tega so se splašili in divjali naprej. Hlapec je skočil z voza in konje prijel za uzdo, pa jih ni mogel obdržati. Sladkor je med diranjem padel raz voz in Dunajsko cesto skoraj pobelil. Na Franca Josipa cesti je Schreyov pekovski pomočnik Lenart Pikuš konje ustavil, kateri niso mogli več tako hudo dirjati, ker je bilo eno kolo padlo z osi.

— **Dva vojaka sta se danes ponoči na Ambroževem trgu** stepla in drug drugemu raztrgala bluze. Eden vojak je bil brambovec, drugi pa prostak 27. pešpolka.

— **Tepež mej vojaki.** V nedeljo zvečer je nastal pri plesni veselici v gostilni Ernsta Kodra na Ambroževem trgu št. 7 mej vojaki prepir in tepež.

— **Nov zobozdravnik v Ljubljani.** S 1. avgustom t. l. naseli se v Ljubljani zobozdravnik g. dr. A. Praunseis iz Celja. Svoj atelje bo imel na Marjinem trgu št. 2.

— **Umor v Zagrebu.** Umirovljenega profesorja Prugovečkera v Zagrebu je včeraj njegova kuharica Pavla Huberger ubila. Napadla je slepega gospoda s sekuro in ga ž njo dvakrat udarila po glavi. Mrtliko so zaprli.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe.** Od 14. do 20. julija je delo iskalo 11 moških delavcev in 36 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 6 moškim delavcem in 48 ženskim delavkam; 99 delavcem je bilo 63 odprtih mest nakazanih in v 36 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 6 moških in 30 ženskih delavkah. Od 4. januarja do 20. julija je došlo 1879 prošelj za delo in 1658 deloponudeb, 2905 delavcem je bilo 1847 odprtih mest nakazanih in v 1087 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj 1 vrtnar, 1 vrtni delavec, 8 konjskih hlapcev, 1 druga hotelska sobarica, 3 gostilniški kuharice, 1 kuharica k orožnikom, 6 navadnih kuharic, 10 deklic za vsako delo, 7 dekel k otrokom, 2 kuhinjski deklici, 5 dekel za kmetška dela, 1 perica za hotel, 1 natakarica na račun, 2 učenki za šivilje. Vajenci za trgovine in obrte. Abiturient želi čez počitnice nastopiti kot domači učitelj ali v pisarno.

— **Brzjavni in telefonski promet meseca junija 1900.** Na c. kr. brzjavni postajah tržaškega poštnege ravnateljstva bilo je meseca junija 1900, in sicer na Primorskem oddanih 48.612 došlih 53.817, tranzitujočih 153.949, skupaj 256.378 brzjav; od teh jih odpada na Trst sam: oddanih 31.813, došlih 34.058, tranzitujočih 136.695, skupaj 202.566 brzjav; na Kranjskem oddanih 7888, došlih 9781, tranzitujočih 15.044, skupaj 32.713 brzjav. V interurbanem telefonskem prometu bilo je v isti dobi: v Trstu 1729, v Opatiji 279, v Pulju 158 in v Ljubljani 229 pogovorov; v lokalnem prometu govorilo se je: v Trstu 270.000krat, v Pulju 6792krat, v Gorici 5580krat, v Opatiji 1610krat in v Ljubljani 15.750krat.

* **Gospa Draga Mašin, zaročenka** srbskega kralja, je 39 let stara vdova po gardnem kapitanu Mašinu. Bila je dalje časa dvorkinja kraljice Natalije. V Biaritzu, kjer je bila Natalija, se je z njo seznanil Aleksander ter se v njo zaljubil. Razmerje je imel ž njo že pet let. Gospa Mašin se je preselila v Beligrad in tudi zunaj stolnega mesta, v raznih letoviščih sta se shajala. Gospa Mašin je baje jako lepa, duhovita in izredno zabavna žena, ki uživa v Belemgradu največji ugled. Tako poroča „Agr. Tagblatt“. — „Neue Freie Presse“ pa poroča, da je bil sprog gospe Mašin inženjer v državni službi, ki je po šestletnem zakonu umrl. Oče njen je polkovnik v srbski armadi, njen brat pa stotnik in gardni adjutant kralja Aleksandra. Gospa Mašin je bila baje najljubša dvorkinja in prava prijateljica Natalije, vsled česar sklepajo, da je materin vpliv na kralja večji kot očetov, ter da se Natalija vrne v Beligrad.

* **Samomor s topom.** Iz Lvova brzjavljajo, da se je ondi nedavno ponoči ustrelil topničarski korporal Bileta na originalen način: napolnil je top, se postavil pred njega ter ga z vrstico sprožil. Strel ga je raztrgal.

* **Velikonemško dijaštvo.** Neki bero linski list poroča, da izmed sto dijakov ostaja vsako leto najmanj 14 dijakov brez gnotne pomoči. Ti so prisiljeni svoj kruh zasluževati s pisarjenjem, kot diurnisti ali pa padajo še nižje in zabredejo vedno globokeje v kalno življenje velikih mest. Sedaj živi na Nemškem 130.000 ljudi, ki so izgrešili ter opustili proučevanja bodisi radi lahkomišelnosti, neveselja ali nesposobnosti za studovanje, ali radi bede. — Pri nas Slovencih o duševnem proletariatu v tej meri ne more biti govora. A prišel bode čas, ko bodo tudi naši ljudje uvidevali, da ni vse za šolo, kar ve več nego koliko je pet in pet. Češki pedagogi že davno svarijo stariše, dajati svoje sinove samo v šole, četudi ni prave podpore. Koliko dijakov se z bedo in stradanjem dokoplje do akademskih dostojanstev in ob enem — v grob!

* **Strašna vožnja s balonom.** Ob priliki higienične razstave v Neapolju so se spustili 15. t. m. z balonom „Napoli“ kapitan Venni, grof Montecupo, znan športsman, in žurnalist Pellizzoni v zrak. Proračunjeno je bilo, da bode plaval balon proti zemlji, toda v višini 500 metrov je veter pognal balon proti morju. Vozniki so upali, da dospe balon do otoka Ischia, toda vzlic temu, da so pometali vse v morje, je balon vendarle padel tako nizko, da je vlekel košaro pod seboj po morju. Včasih se

se je košara potopila, a veter jo je dvignil zopet kviško z balonom, in jo je spustil zopet v vodo. Tako so bili vozniki včasih v vodi, včasih v zraku. Splezali so sicer med omrežje balona, a balon je legal na morje in jih potiskal v vodo. Tako so se borili več ur. Prvi je omagal Pellizzoni, ki je padel v morje, ker so mu otrpnile roke. Nato je šinil balon zopet v zrak, a naglo je zopet padel na morje. Kapitana Vennija je potisnil balon pod vodo, potem pa zletel zopet kvišku. Venni se je pokazal iz vode, stegal roke za balonom in vpil: „Pomoč!“ — a nikogar ni bilo, in kapitan je utonil. Balon je plesal še nadalje po morju, švigal za kratek čas v zrak in padal. Grof Montecupo je bil toliko previden, da se je z vrvmi privezal za balon. Večkrat bi se bil malone utopil, ako ga je tiščal balon v vodo, vendar pa je bil rešen pravočasno smrti. Okoli 2. ure ponoči je plaval balon mimo neke barke z ribiči. Grof je klical na pomoč, in ribiči so ga rešili. Balon pa so drugi dan ujeli blizu otoka Capri.

* **Grozen morilec.** V vasi Goult-Lunieres pri Avignonu je prišel 14. t. m. ob 9. uri zvečer 27letni kmetijski sin Jean Allemand v hišo župana, imenom Gregoire. V sobi sta sedeli županja in nje 24letna hči Marija. Allemand je zabodel hčer in mater. V istem hipu je stopil v sobo župan z nekaterimi gospodi in damami. Allemand je planil nanje, suval z nožem kakor divji, in v dveh minutah je ležalo devet ljudi v mlaki krvi. Telo župana je vlekel morilec celo na dvorišče ter ga prebodel še nešteto krat. Nato pa je rnil še samega sebe ter si prizadel 14 hudih poškodb. Morilec je živel še 12 ur, potem pa umrl. Razen njega so bili mrtvi župan, županja, hči in še neka gospodična; pet drugih, tri dame in dva gospoda, pa je nevarno ranjenih ter bo bržčas še kateri umrl. Allemand je pred leti snubil Marijo, a župan mu je ni hotel dati, Marija, krasno dekle, pa se mu je večkrat celo rogala. To je Allemanda tako užalilo, da je pred par meseci sklenil, da umori Marijo in župana. Nož je nosil vedno seboj in te dni je svoj sklep tudi izvršil se v povečanem obsegu.

* **Skrb za zdrave zobe.** Dr. Sidney Spokes podaja v nekem zdravniškem časopisu svoje poročilo o negovanju zob pri mladeži. Našel je, da je imelo izmed 10.000 učencev 85% pokvarjeno zobovje. To je povzročilo, da so se stariši začeli za to stvar brigati. V večji šoli angleški sedaj že pet let pregleduje zdravnik zobovje vsakega učenca; to kar je zapazil, poroča na to starišem ali njih zastopnikom, ki so na to dolžni se posvetovati o boleznih z zobnim zdravnikom.

* **Tragedija!** V nekem nemškem listu je bilo te dni čitati tale inserat: Dne 17. junija mi je ušla žena, a 21. junija moja hči. Srečni najditelj je prošel, da jih obdrži zase. M. Weber, Sanden pri Nov. Ulmu.

* **Grozen hipnotičen poskus.** V Le-rightvnu v Zjed. državah je neki zdravnik uspal 14letno Mand Malthews in kakor bi bila mrtva, jo je del v rakev ter jo zakopal v jamo, pokrivši jo z zeleno rušo. Čez tri dni pa je zdravnik grob odkopal in spečo deklico prebudil s tem, da ji je šepnil na uho nekaj besed. Dekle je takoj vstalo in odšlo veselo domov. — Tako poročajo razni listi; če je res, pa ne vemo.

Književnost.

— „**Vienac**“ ima v 29. številki to-le vsebino: Uspomenke: Gjuro Arnold. — Pod stare dane: Viktor Car Emin. — Na povratku: Rikard Katalinić Jeretov. — Za gluje: Milka Pogačić. — Prvi učitelj: M. G. — Melanholija: Kazimir Przerwa Tetmajer. — Ivan Padovec: Milan Grlović. — Nešto o „Paklu“ u hrvatskoj književnosti. — Listak. Ta najstarejši, veleugledni hrvatski leposlovni in znanstveni list ureja vseučilišni profesor in znani pesnik dr. Gjuro Arnold, ter zbira okoli sebe najpriaznejše hrvatske pisatelje in pesnike. „Vienac“ ne bi smelo pogrešati nobeno slovensko bralno društvo, nobena čitalnica in kavarna.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 24. julija. Baron Parish jeden voditelj českih veleposestnikov je prišel sem, da konferira z ministrskim predsednikom.

Dunaj 24. julija. Avstrijski vojaški ataše v Belemgradu, ki se je mudil v Ištu, je bil še tisti večer, ko je došlo poročilo o zaroki kralja Alenksandra in o demisiji Gjorgjevičevega ministarstva, poklican k cesarju. Dobil je naročilo, da pretrga svoj dopust in se nemudoma vrne v Beligrad, kar se je tudi zgodilo.

Gradec 24. julija. Mej premogarji v Köflachu se je zopet začelo gibanje, naj bi se vpriporil nov štrajk.

Beligrad 24. julija. Uradni list prijavlja kraljevski ukaz, s katerim se naznanja, da je kralj sprejel demisijo generalisimusa srbske armade, razkralja Milana.

Pulj 24. julija. Vojni ladiji „Cesarica Elizabeta“ in „Aspern“ odrineta danes na Kitajsko.

Genova 24. julija. Nemško vojaštvo, ki je bilo na vseh italijanskih postajah zlasti pa tu jako slovesno sprejeto, se je danes vkrcalo na ladjo „Preussen“, s katero se pelje na Kitajsko.

Pariz 24. julija. Admiral Skrydlov, ki prevzame zapovedništvo ruskega brodogva v Velikem oceanu, pride dne 27. t. m. v Marseille in se vkrcata na Kitajsko. Čim pride Skrydlov na lice mesta in se kitajske razmere niso zboljšale, začne rusko brodogve bombardirati Kitajska obrežna mesta.

Pariz 24. julija. Priprave, da se pomnoži francoska armada na Kitajskem, se nadaljujejo. Francija hoče na Kitajskem zbrati 150.000 mož.

Petrograd 24. julija. Zapovedništvo ruskih vojnih sil na Kitajskem prevzame vojni minister Kuropatkin sam. Trdi se, da bo Kuropatkin imenovan tudi najvišjim zapovednikom internacionalne armade.

London 24. julija. Državnik podtajnik Brodrick je v poslanski zbornici izjavil, da ne gre niti zagotovilom kitajske vlade, niti zagotovilom kitajskega cesarja, da so poslaniki še živi, nikaka vera, dokler teh vesti ne potrdi angleški poslanik Macdonald sam.

London 24. julija. Përška zbornica je odobrila zakon, s katerim se prepoveduje izvažanje bojnega orožja na Kitajsko.

Washington 24. julija. Prezident Mac Kinley je obvestil kitajsko poslanstvo, da je rad pripravljen, v gotovih zadevah posredovati mej Kitajsko in drugimi velesilami.

Washington 24. julija. Ameriški konzul v Šanghaju poroča, da so po obvestilu princa Tuana bili inozemski poslaniki v Pekinu še 18. t. m. živi.

Washington 24. julija. Uradno se razglša edikt kitajske vlade z dne 17. julija, v katerem se pojasnjuje, kaj je kitajska vlada vse storila v varstvo inozemskih poslanikov in se obžaluje, da sta bila umorjena kancelar japonskega poslanstva in nemški poslanik. Kitajska vlada obeta, da se bodo morilci strogo kaznovali in naroča pekinškemu guvernerju, naj takoj dožene, kake odškodnine gredo inozemcem, ki so imeli vsled napadov bokserjev kako škodo.

London 24. julija. Po težkem boju je armada lord Methuena pri Olifantnecku razgnala Bure in se združila z armado generala Baden-Powella. 600 burskih žena in otrok, mej njimi tudi Krügerjeva žena in žena generala Bothe, je prišlo v Barbeton. Severovzhodno od Pretorije je bila večja bitka. Angleži so imeli 400 mrtvih in ranjenih.

Narodno gospodarstvo.

— **Vojna uprava razglša:** Zaradi zagotovljenja posteljne slame za brambovska bataljona v Ljubljani za dobo od 1. septembra 1900 do konca avgusta 1901 se bo vršila ponudbena razprava dne 1. avgusta 1900 ob 10. uri dopoldne v pisarni oskrbovalne komisije v brambovski vojašnici v Ljubljani. V navedeni dobi dobaviti bo v osmih rokih skupaj 308 meterskih stotov posteljne slame v Ljubljani. Primerne ponudbe, kolekovane s kolkom za 1 krono za vsako polo, naj se vložijo pri označeni oskrbovalni komisiji do dne 1. avgusta t. l. do 10. ure dopoldne. Ravno ob tej uri se pa

začne tudi javna ustna obravnava v bramborski vojašnici. Ponudniki morajo predložiti spričevala o zadostnem premoženju in zmožnosti za sprejem te kupčije. Ta spričevala izdaja protokoliranim tvežkam trgovska in obrtniška zbornica, drugim pa ces. kr. okrajna glavarstva oziroma mestni magistrat. Podrobni pogoji in navodila so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na razpolago.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala šentjakobsko-trnovska podružnica 189 K 60 v., in sicer letnine 80 K, Ciril-Metodovega darn 100 K 60 v., od g. žup. F. Jeršiča za Velikovec 4 K, od o. žup. Iv. Sakserja ob petindvajsetletnici 4 K, od podpornice pa 1 K; Ciril-Metodovem daru pa so prispevali p. n. gg.: po 10 K, kaaonika A. Kalan in J. Rozman; po 8 K J. Gnezda; po 6 K gen. vik. J. Flis. kan. A. Zamejec, dr. J. Debevec; po 3 K F. Ferjančič, A. Kržič, dr. G. Pečjak, L. Smolnikar, dr. F. Ušeničnik; po 2 K J. Bahovec, F. Birk, dr. Gruden, kan. Karlin, kan. Koren, dr. F. Lampe, dr. J. Lesar, dr. M. Opeka, J. Pichler, dr. F. Poček, V. Steska, S. Treu, F. Frtnik, J. Vidmar, J. Vrančič, D. Žagar; po 1 K dr. V. Foerster in T. Zafra; 60 v. J. Jereb.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Tinktura zoper kurja očesa

gotovo najboljšo sredstvo za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd. Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr. Dobiva se v (9-30) deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“, M. Leustek-a v Ljubljani.

Ponos vsake gospodinje

je pač, da ima „vse leskeče se in svetlo“. Najvažnejša so torej snažila sredstva, izmed katerih pa ni lahko izbrati najboljših. Zahteva se od snažilnega sredstva „da brez velikega truda hitro in gotovo naredi kovinske predmete lepo in trajno svetle“. Pred vsem ne sme biti strupeno, ne sme delati prask in ne sme izgubiti nikdar snažilne moči.

Vse te prednosti združuje Globus-snažilni ekstrakt, ki ga je l. 1893 izumila znana kemična tovarna Friz Schulz jun.

Isti je glasom treh sodno zapriseženih kemikov prost vseh škodljivih snovi, ne kaže kakor snažilni pomada in naredi brez truda in hitro krasen lesk, ter naredi predmete iz zlata, srebra, bakra, nikla, medu itd. kakor nove. Globus-snažilni ekstrakt je vsled svoje izredne dobrosti povsod jako priljubljen in se ga porabi od leta do leta več. Tudi na Avstro-Ogorskem se vedno bolj poprašuje po tem predmetu, vsled česar je firma Friz Schulz jun. pred 2 letoma v Hebu ustanovila tovarno za izdelovanje „Globus-snažilnega ekstrakta“.

Zdaj se izdeluje okoli 200.000 puščic na dan in se tudi vse potrebno za razpošiljatev izgotovi v lastni tovarni. Najboljše surovine, katerih glavnih del je pristna kremenčeva kreda se dobiva v lastnih jamah gg. Schulz in Philipp (imetieli firme Friz Schulz jun.) in se obdeluje v parni opiralnici do največje finosti.

Globus-snažilni ekstrakt je bil večkrat s premijami odlikovan, in se dobiva v vseh specerijskih drogerijskih, železninskih in enakih trgovinah v puščicah po 10, 16 in 30 vin. Pristen je le tedaj, če ima varstveno znamko „Globus v rdečem prečnem polju“ in firmo „Friz Schulz jun. Lipsko“.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 20. julija: Fran Terkman, delavčev sin, 2 leti, Zaloška cesta št. 13, pljučni katar. — Ana Dolinar, posestnikova hči, 8 dni, Illova št. 49, življenska slabost. — Metod Klinc, vinskega trgov. sin, 10 m., Poljanska cesta št. 66, žleodčni katar. Dne 21. julija: Hedvika Cirk, črevljarijeva hči, 11 let, Stari trg št. 34, vodenica. Dne 22. julija: Terezija Najdenček, sirota, 10 m., Linhartove ulice št. 24, vnetje sopil.

V vojaški bolnici: Dne 19. julija: Jožef Darovec, patental invalid, 72 let, ostarelost. Dne 18. julija: Josip Slapar, črevljarij, 41 let, jetika. Dne 20. julija: Ana Pustovrh, gostija, 82 let, ostarelost. — Marija Juhant, kajzarjeva hči, 2 dni, oslabiljenje.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. Srednji srčni tlak 736,0 mm.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
23	9. zvečer	734,0	20,3	brezveter.	pol. oblač.	7,5 mm.
24	7. zjutraj	735,0	18,2	sl. jvzhod.	del. oblač.	
	2. popol.	735,2	26,1	sr. ssvzh.	pol. oblač.	

Srednja včerašnja temperatura 22,2°, normale: 19,9°. Včeraj do in popoldne kratka nevihta.

Dunajska borza

dne 24. julija 1900.

Skupni državni dolg v notah	97,65
Avstrijska zlatna renta	115,65
Avstrijska krona renta 4%	97,35
Ogrska zlatna renta 4%	115,50
Ogrska krona renta 4%	90,90
Avstro-ogrski bančne delnice	1710
Kreditne delnice	671
London vista	242,70
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118,52
80 mark	23,68
80 frankov	19,32
Italijanski bankovci	90,60
C. kr. cekini	11,38

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja ob boleznih ter povodom smrti našega nepozabnega sina in brata, gospoda

Jožefa Persché-ta

za mnoge darovane vence ter za spremstvo k zadnjemu počitku tako zgodaj umrlega izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 23. julija 1900.

(1478)

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Podpisana žalujoča rodbina si usoja tem potom izreči najiskrenejšo zahvalo vsem onim, ki so na tako blag način izkazali svoje sočutje med boleznijo in spremi blagovolili predragega rajnega soproga, oziroma očeta, gospoda

Ivana Bartl-a

k zadnjemu počitku.

Posebno si štejemo v dolžnost, najto-pleje se zahvaliti prečastiti duhovščini, zlasti posebno hvalečnost g. dekanu Ivanu Lavrenčiču za njegovo plemenito blagov- naklonjenost, duševno in telesno pod- poro med boleznijo, in tolažbo v naj- britkejših urah; slavnemu litijškemu pevskemu društvu, smartinskemu ga- silnemu in pevskemu društvu, gg. ko- legom in kolegijam litijškega okraja, darovalcem krasnih vencev in sploh vsem ki so se vdeležili pogreba, ali pismeno izrazili svoje sočutje.

(1475)

Žalujoča rodbina.

Knjigovodja

dobro izurjen, z lepo pisavo, več obeh deželnih jezikov, se takoj sprejme pod ugodnimi po- goji. Uradniki premogokopov imajo prednost.

Ponudbe na upravnishvo „Slov. Nar.“. 1441-3

Prodajalko

izurjeno v trgovini z manufakturnim in specerijskim blagom ter zanesljivo v raču- nanju, vsprejme (1472-1)

Fran Ks. Grebenc, Velike Lašče.

Stara

(1465-2)

hišna oprava

se proda.

Naslov se izve v upravnishvu „Slov. Nar.“.

745-16

Učenec

za gostilniško obrt, čvrst, čedne unajnosti, ki je dovršil ljudsko šolo ter je iz dobre hiše sprejme se v restavraciji „Narodnega doma“ v Ljubljani. (1463-2)

Slovenskega stenografa

vsprejme takoj

notar Hudovernik v Kostanjevici.

Plača po dogovoru.

(1459-3)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga** **doz Trbiž**. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Isl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osonni vlak v Jesenice. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju**. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Príhod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža**. Ob 5. uri 15 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Lince, Steyra, Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osonni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 20 min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja**. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Od- hod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik**. Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Príhod v Lju- bljano** drž. kol. iz **Kamnika**. Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob ne- deljah in praznikih. (1305)

Puščice po 10, 16 in 30 h se dobivajo povsod.

Št. 177/Pr.

Razpis službe.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je stalno popolniti službo

mestnega živinozdravnika in mestne klavnice oskrbnika

s prejemki 5. činovnega razreda, to je z letno plačo 1760 kron, s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 160 kron in do naturalnega stanovanja v mestni klavnici.

Prosilci za to službo, ki morajo biti državno aprobovani živinozdravniki, morajo svoje, s potrebnimi dokazili opremljene prošnje vlagati pri predsedstvu mestnega magistrata

najpozneje do 15. dne avgusta t. l.

Pomanjkljive ali zakasnele prošnje se ne bodo vpštevale.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 14. julija 1900.

Izjava.

Ker je podpisano županstvo izdalo za g. Perko Ivana, učitelja v Za- gradcu pri Žužemberku, zelo žaljivo vlogo na c. kr. okr. sodišče v Žužem- berku in na vis. c. kr. deželni šolski svet v Ljubljani o priliki napada in teške telesne poškodbe na njegovo osebo z dne 21. aprila t. l., obžaluje podpisano županstvo ta čin, kajti ime- novani je v občini sploh čislán in spo- ščovan. Krive priče so županstvo za- peljale.

Županstvo občine Zagradec

dne 21. julija 1900.

(1473)

Papež.

Knjigovodja

se vsprejme (1477-1)

v Valjičnem mlinu v Kranju.

Praktikant

oziroma učenec iz dobre hiše, kateri je vsaj 2 gimnazialna razreda dovršil, slo- venskega in nemškega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožen, se vsprejme v trgovsko hišo (1476-1)

Frđk. Raitharek v Trziču.

Učenec

poštenih starišev sin, ki je dovršil saj nekaj razredov srednjih šol, se sprejme takoj v trgovino z mešanim klagom

Franca Paulin-a

(1474)

v Šent Rupertu na Dolenjskem.

Prodajalnica

z mešanim blagom

odda se radi rodbinskih razmer v nekem trgu na Notranjskem pod ugodnimi pogoji

takoj v najem.

Ponudbe na upravnishvo „Slov. Nar.“ pod J. L. (1367-6)

Lekarna Piccoli, pri anđelu.
Malinčev sirup
lekarnarja Piccolija
v Ljubljani

se prireja kar najskrb-nejše iz dišečih gorskih malinovitih jagod v srebr- nem kotlu s pomočjo para, in je torej najbolj čist izdelek nepresežne kakovosti ter naj se ne zamenjava z malino- vim sokom, ki je v prodaji, in je navadno umetno prirejen, imajoč v sebi zdravju škodljive snovi in baker.

Steklenica z 1 kilo vsebine, pasterizo- vana, velja K 130. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 10, 20 in 40 kilogr., ter se 1 kilo zaračuni z K 110, 100 kilogr. = 100 kron. I. (1368-3)

Pletena steklenica s 3 kilogr. vsebine pošlje se franco po vsi avstro-ogerski mo- narhiji proti povzetju z K 530.

Podpisani priporočam slav. občinstvu svojo veliko zalogo koles, posebno občeznana prava

Styria kolesa

s patentiranim krogličnim tečajem, najboljši in najsolidnejši sistem v l. 1900, jako trpežna in lahko tekoča.

Vsi modeli so enotno zboljšani in poleg tega so jako znižane cene.

Pripomniti moram, da imam v zalogi edino le modele 1900, kajti vse prejšnje razprodal sem v jeseni pod svojo ceno, samo da mi bode moč v sedanji sezoni le z letošnjimi modeli slavnemu občinstvu vstrezati.

Ceniki poštnine prosti.

Filiala v Kamniku: Janko Pohlin.

Spoštovanjem

Franc Čuden, na Velikem trgu nasproti rotovža.

„PUCH“ „STYRIA“
(123-57)

Zaloga šivalnih strojev.